

COT 161
ИСТИНСКИЯТ
ЛИДЕР В ОХРАНАТА
И СИГУРНОСТТА
Габрово, „Орловска“ 39
0884 116 417

НАПРЕД КЪМ ПО-ДОБРО

Венци Габрово
ул. Хр. Смирненски 58

0885 810 810
продажби и сервис

**Инtronизацията на
новия Български
патриарх Даниил** ▶▶ 5.6

Четвъртък, 4 юли 2024 г., бр. 128 (7929), година XXXIII. Цена 70 ст.

100 Вестни

Вестник за общините Габрово, Севлиево, Дряново и Трявна

Дискусияният форум „Кметовете говорят“ продължава и днес

За трета поредна година Габрово е домакин на дискусияния форум „Кметовете говорят“, който се провежда на 3 и 4 юли. Организатори са Центърът за енергийна ефективност „Енефект“, Общинската мрежа за енергийна ефективност „ЕкоЕнергия“ и Община Габрово. Събитието е част от съпътстващата програма на 61-ата сесия на Междуправителствения панел по изменение на климата. Областният управител Мария Башева участва в първия ден на форума, който бе официално открит от кмета на Габрово Тая Христова. Онлайн се включи и заместник-министърът на енергетиката Красимир Ненов, който даде насоки за мерките в Интегрирания национален план „Енергетика и климат“ като възможност за развитие на местни бизнес модели. Форумът ще представи още ключови въпроси, свързани с устойчивата енергия и ролята на местните власти в процеса. Внимание се обръща на технологични решения за топлопреносни и електропреносни мрежи, фото-волтаични и термопомпени инсталации, интелигентно управление на сгради, мониторинг и контрол на потреблението.

Ideal Standard

www.idealstandard.bg

Сезон 2023/2024 в Габровския театър приключи успешно с Три премиери, над 200 събития и Аскеер

СТОЙО ТИНКОВ
ДТ „РАЧО СТОЯНОВ“ –
ГАБРОВО

На 27 юни със зрелищния си спектакъл „Портретът на Дориан Грей“ габровският драматичен театър закри сезон 2023/2024 на сцената на обновения Дом на културата „Емануил Манолов“ в Габрово. Отпразнувахме три премиерни заглавия и реализирахме общо над 200 събития в периода от септември 2023 до юни 2024 г. В Габрово са реализирани над 100 представления

както собствена продукция, така и на гостуващи колеги, което е своеобразен рекорд от 2019 г. насам. За края на сезона екипът на театъра е подготвил и анкета за своите зрители, която да определи нагласите сред публиката по повод работата на театъра. Анкетата е отворена, анонимна и е достъпна на този линк: <https://forms.gle/Kg4YffPC5VV8Jeg6>. Турнета, участия във фестивали, организиране на фестивал, номинации и награди са само част от

дейностите, които попълват отчета за годината. Измина една интересна плеяда от месеци, в които положеният труд започна да бере плодове, а ние не спирахме да сеем новите семена, с които се надяваме да осигурим нова щедра театрална година. През октомври 2023 г. участвахме в два международни фестивала. Спектакълът „Трудни за обичане“ по Л. Герш, с режисьор Светослав Славчев, взе участие в Европейския фестивал на пътуващия те-

атър в Сливница, където си завоюва две награди - за най-добър актьор за Ангел Калев и награда на публиката. Спектакълът „Дано играят добре“ по Луц Хюбнер, с режисьор Ана Батева, бе част от програмата на Международен театрален фестивал „Отело“ в Гостивар, Северна Македония. През ноември отбелязахме вълнуващата премиера на „Приятнострашно“ от Яна Борисова, с режисьор Валерия Минева. Зимните месеци преминаха в релетиции на „Портретът на

Дориан Грей“ по Оскар Уайлд, режисьор Веселка Кунчева, след чиято премиера през февруари обиколихме част от големите сцени в страната. Спектакълът получи 3 номинации за награда „Аскеер“ в категориите Сценография, Костюмография и Театрална музика. Наградата за Сценография бе връчена на Мариета Голомехова. Началото на април беше вълнуващо с деветото издание на Международния фестивал на монодрамата „Соло Акт“.

Награда „Аскеер '24“ за сценография беше връчена на Мариета Голомехова за работата ѝ по спектакъла „Портретът на Дориан Грей“

В Дряново се провежда третото издание на националния пленер „Дряново на майстор Колю Фичето - памет и настояще“

От 1 до 5 юли г. за трета поредна година се провежда Националният пленер по живопис „Дряново на майстор Колю Фичето – памет и настояще“. В продължение на пет дни, петима художници от страната - Герги Динев, Борислава Захариева, Константин Марков, Марта Боянова и Нели Гочева имат възможност да се вдъхновят от Дряново и да творят. Пленерът ще завърши с изложба на картините, създадени по време на провеждането му. Победителят ще получи от

кмета на Общината Наградата на град Дряново за живопис. Организатори на пленера са Исторически музей – Дряново и Община Дряново, със съдействието и подкрепата на Съюз на българските художници. Пленерът няма определена сюжетна или жанрова насоченост. На участниците се дава пълна свобода да реализират творческите си идеи и пластични търсения. Пленерът има конкурсен характер – присъжда се ежегодно Награда на град Дряново за живопис.

Област Габрово е на пето място в страната на матурите за 7. клас

На националното външно оценяване по български език и литература в областта се явиха 799 ученици от седми клас. Резултатът на регионално ниво е 55.62 точки, докато на национално ниво резултатът е 54.61. По отношение на общините най-висок е резултатът в Габрово – 59.58 точки. В община Дряново съответно – 49.33 точки, община Севлиево – 49.79 точки, и за община Трявна – 55.88 точки. Резултатите за цялата област са добри, сравнено с миналата година, с 4 точки е повишен

резултатът. Най-добре са се представили училищата: ПМГ „Акад. Иван Позелев“, ОУ „Ран Босилек“ и ОУ „Васил Левски“ - Плачковци, събщи Катюша Станчева, началник отдел „Организационна методическа подготовка и контрол“ в РУО. На изпита по математика са се явили 797 ученици. Резултатът по математика за област Габрово е 38.59 точки, а за страната е 42.94. По-нисък е резултатът в сравнение с този за страната, но същевременно той е по-висок от този през миналата

година, когато точките са били 31. Един ученик от ПМГ е постигнал 99 точки, това е най-високият резултат. Има и трима ученици с 0 точки. В община Габрово резултатът е 43.06 точки, за община Севлиево – 33.09, за община Дряново – 30.06, и за община Трявна – 34.09 точки. Като цяло има напредък спрямо миналата година. На пето място в страната сме по български език и по математика, след София, Варна, Русе, Смолян.

По следите на индианските цивилизации - Мексико и Гватемала

Щетенисите на Георги Трендафилов

продължава от брой 123
В Мексико Сити

Вече съм в Музея на стенописите „Диего Ривера“. Тук няма как да не застанеш още в началото пред грандиозния стенопис Sueño de una tarde dominical en la Alameda Central (Мечта за неделен следобед в Аламеда Централ) на Ривера, който е един от най-известните и един от най-пъстрите в цветово отношение. Но не може да е иначе – той представя разходка в близкия парк Alameda Central. на стр. 8

Стенописът „Мечта за неделен следобед в Аламеда Централ“

Централната част на композицията © Ла Катрина, Писага, Диего, Фрига и Марти

Ива Дянкова, главен уредник в МАИР "Боженци": „Публиката да излезе от позицията на статичен наблюдател и да я превърнем в активен участник“

БЕЛА ЛАЗАРОВА

Музеят на архитектурно-исторически резерват „Боженци“ работи и по интересен проект „Боженци разказва“, насочен към приобщаване на музейната публика в активен участник. За целите и задачите на проекта разговаряме с главния уредник Ива Дянкова.

- Г-жо Дянкова, по какъв проект работи музеят?

- През есента на миналата година Министерството на културата обяви сесия за финансиране на проекти в областта на движимото културно наследство, музеите и художествените галерии по две теми. МАИР „Боженци“ кандидатства и спечели „Проект за интерактивна временна експозиция с работно заглавие „Боженци разказва“ в сградата на Старо школо по втората конкурс на тема: „Дейности по представяне на движимото културно наследство в музеите и художествените галерии“.

- Музеят вече има какъв опит в тази област?

- Да. Това бе интерактивен елемент в къщамузей „Дончо Попов“ от 2019 г. Новата експозиция отново ще е с движими културни ценности, но представянето ѝ ще бъде интерактивно – по различен начин и с различни подходи. Ще има различни визуализации по разкриване на феномена „предприемчивите божанкалии“.

- Как започна работата по проекта?

- Подготовката на една интерактивна експозиция с движими културни ценности от фонда на музея е дълъг процес, който изисква интензивна

комуникация с експерти, работа с публиките с цел дефиниране на очакванията и тестване на възможности; научна работа – задълбочено проучване на темите, интензивна работа с голям брой дви-

жими културни ценности и архивни документи, издирване на информация, изработване на тестове; дизайн процес - дизайн на експозиционни пространства, витрини и интерактивни елемен-

ти, графични материали, изображения, текстове и други.

- Имате ли партньор за дизайна на експозиционните пространства?

- Разбира се. За работа бе избрано архитектурно студио „Ателие 3“ с насоки областта на консервация и интерпретация на обекти на културното наследство с различен мащаб и типология, както и върху съдържанието и дизайна на музейни експозиции. Съвременният им подход се ръководи от мотото „Внимавай с контекста“. В проектите си студиото взема предвид всички исторически и социални слоеве и се опитва да интерпретира контекста, да създава среда, която ангажира, вълнува и вдъхновява. През последните години „Ателие 3“ е ангажирано със създаване на няколко експозиции и изложби.

- Работата с екипа на „Ателие 3“ беше интересна, динамична, предизвикателна, много вдъхновяваща и удовлетворяваща. Мисля, че в тяхно лице намерихме точния партньор, с който говорим на един език, мислим в една посока и постигаме желаните резултати, за което сме искрено бла-

годарни. Изготвянето на проекта е, както се казва, на финалната права. Всъщност интензивната съвместна работа беше през месеците от януари до май. През последния месец по идейния проект работят само те. Ние се включваме епизодично.

- Какъв е историческият подход?

- Експозицията ще представя материалното и нематериално културно наследство на Боженци. Включени са любопитни личности и истории от живота на селището като легендата за болярката Божана, историята за дядо Иван Топала - търговец и лечител, благодарение на който е построена църквата „Св. пророк Илия“ в Боженци, историята с картината на Мърквичка „Жена от Боженци“ (Рада е жена на кмета Андрей) с прочутия сокай на главата и др. Обърнали сме внимание на образованието - възрожденско Боженци е с три училища (килийно, Старо и Ново школо), построени с дарения. Божанкалии са дарили много средства за просвета и образование. Една личност – Дядо Минчо Попа, който се откроява със своята пословична пестеливост, но е щедър дарител за построяване на театрално-библиотечното здание в Габрово (НЧ „Априлов – Палаузов“). В експозицията ще присъстват и търговията, дала стопанския просперитет на Боженци. Тук ще е и историята на Дончо Попа, хитрината на балканджията с двата кантара, които посетителите ще могат да изпробват, и др.

- Къде ще бъде уредена новата интерактивна експозиция?

- В изложбената зала на Старото школо. В края на юли трябва да е готов проектът и да започне търсене на средства за реализация. Интересен момент в интерактивната експозиция са репликите на му-

зейни експонати, които предлагат на посетителя игрови елементи с много изненади. Налице ще е търсеният ефект - участие на посетителя в хода на експозицията.

- Кои са предизвикателствата?

- Те са няколко, взаимно свързани са и са еднакво важни за нас. Една от тях е приобщаване на широката публика с приоритет младите хора. Постигането на тази цел минава през друга наша цел - публиката на музея да излезе от позицията на статичен наблюдател и да я превърнем в активен участник. Това ще го постигнем чрез представяне на наследството на Боженци по съвременен - интерактивен и интуитивен начин, поставящ публиката в центъра на културното преживяване. В съответствие с целта на програмата за „представяне на културното наследство чрез иновативни, атрактивни и разбираеми средства“ се предвижда проектът да интегрира съвременни музейни подходи и иновативни технологии.

Като друга цел можем да определим предлагане на цялостен и комплексен културен продукт, който чрез игрови/интерактивни елементи да въздейства на всички сетива на публиката за постигане на достъпно културно съдържание в съответствие с най-добрите международни практики. Това от своя страна ще привлече нови публики, в това число и групи със специфични потребности.

- При реализиране на проекта – грижата за негово величество експоната?

- Важна наша задача е да защитим движимите културни ценности – тъкани, метал, търговски инвентар, накити и др., които се съхраняват във фонда на музея и влизат в експозиция. Част от тях ще минат през реставрация и консервация.

„Лято в Хумора“

СВЕТЛАНА МИХАЙЛОВА,
РЪКОВОДИТЕЛ
ОТДЕЛ „ВРЪЗКИ С
ОБЩЕСТВЕНОСТА“ В
ДХС

Лятната ваканция е време за игри и забавления, но само при нас важни теми като екология, култура и изкуство се представят под формата на игра, с чувство за хумор и на разбираем за децата език. Основен фокус на тазгодишната целодневна детска програма е образът на котката в изкуството.

Заниманията ще проследят изобразяването на този пухкав домашен любимец и символ на Габрово (без опашка, естествено) от каменната ера, през античността, та чак до наши дни. Участниците ще имат възможността да получат нови знания, но и да упражнят своите умения с изключително разнообразен арсенал от техники и похвати. Кратките лекции и практическите задачи по история на изкуството ще

НЧ „Светлина 1927“, Кметство Жълтеш, Община Габрово
Ви канят на

ТРИНАДЕСЕТТИ НАЦИОНАЛЕН ФOLKLORЕН ФЕСТИВАЛ

„Песни в полите на Балкана“

6-ти и 7-ми юли 2024 г.

Начало: 10:00 часа - ОТКРИТА СЦЕНА - с. Жълтеш

НЧ „Светлина 1927“, Кметство Жълтеш, Община Габрово Ви канят на Десети национален фолклорен фестивал „Песни в полите на Балкана“ на 6 и 7 юли 2024 г. Начало: 10.00 часа. Открита сцена – с. Жълтеш.

„Лято в Хумора“ ще започне на 15 юли

бъдат водени от Боряна Дянкова*.

„Лято в Хумора“ ще се проведе в две последователни седмици през юли: от 15 до 20-ти и от 22 до 26-ти, като заниманията започват между 08:00 и 09:00 сутрин и завършват в 17:00 всеки ден.

Предназначени за деца между 7 и 11 години. Организаторите са подготвили за участниците невероятни преживявания в музея и Парка на хумора, които целят придобиването на нови умения и познания.

Екипът на Музея има дългогодишен и богат опит в осъществяването на образователни програми за деца. В тази си дейност следваме специална мисия - чрез хумора вдъхновяваме и насърчаваме децата да изпитват радост, да мислят критично, да се изразяват свободно на живо и да изграждат общност.

МУЗЕЙ НА ХУМОРА И САТИРАТА

Лято в Хумора се завърща

от 15 до 26-ти юли 2024 г.
всеки работен ден от 08:00 до 17:00 ч.

Цената за участие на дете е 120 лв. за пет дни или 24 лв. на ден. Второ дете в семейството ползва 20% отстъпка. Групата се състои от максимум 10 деца, а минималният брой за провеждане на програмата е 6 деца. Препоръчително е участието и в двете седмици на „Лято в

Хумора“. За да се гарантира мястото, таксата за участие се заплаща до два дни след записването на касата на музея. Осигуряваме филтрирана вода и плодове, а родителите подготвят храна за своите деца съобразно индивидуалните им вкусове.

Хумора“. За да се гарантира мястото, таксата за участие се заплаща до два дни след записването на касата на музея. Осигуряваме филтрирана вода и плодове, а родителите подготвят храна за своите деца съобразно индивидуалните им вкусове.

Същевременно не спира да развива себе си. Този месец завършва специалност „Сравнително изкуствознание“ в Нов български университет.

Записване от 1 юли по имейл на events@humorhouse.bg или по телефон на 0894937728.

*Боряна Дянкова е ро-

Интронизацията на новия Български патриарх Даниил

Приветствия към патриарх Даниил отправиха Негово Светейшество Вселенският патриарх Вартоломей и държавният глава Румен Радев

**БЪЛГАРСКА
ПАТРИАРШИЯ
2 юли 2024 г.**

Със спонтанни възгласи „Достоен!“ и бурни ръкопляскания посрещнаха Негово Светейшество новоизбрания Български патриарх и Софийски митрополит Даниил в Патриаршеския катедрален ставропигиален храм „Свети Александър Невски“. Камбаните на патриаршеската катедрала и на всички храмове и манастири в диоцеза на Българската православна църква биеха, радостно възвестявайки, че плеядата достойни предстоятели на Българската православна църква имат своя богодаруван наследник в лицето на Светейшият патриарх Даниил.

Още от предните дни катедралата беше подредена и украсена за отслужването на Чина на тържествената интронизация на Негово Светейшество. Официалните гости - представителите на сестрите Поместни православни църкви, представителите на държавната власт, на инославните и иноверни вероизповедания, на дипломатическия корпус, както и много миряни, бяха в очакване на пристигането на Светейшият Български патриарх. Последни своите места заеха държавният глава и главнокомандващ Българската армия, президентът Румен Радев, придружен от своята съпруга, председателят на Народното събрание госпожа Рая Назарян и министър-председателят на служебното правителство г-н Димитър Главчев, както и Негово Светейшество Вселенският патриарх Вартоломей.

При тържественото си влизане Светейшият патриарх Даниил се възкачи на специален червен подиум в центъра на храма, облечен в червени архиепископски одежди, с архиепископска митра и архиепископски двойник. Като взе благословение от Негово Светейшество главния секретар на Светия Синод, Преосвещеният Мелнишки епископ Герасим прочете от амвона Акта-изложение за станалият от Четвъртия патриаршески избирателен църковен събор, в който бе огласена пред цялото множество многовековната славна история на самостоятелната Българска православна църква от покръстването на българския народ до днешния важен за Българската православна църква - Българска патриаршия и цялото вселенско Православие ден.

След прочитането на Акта дяконите снеха от патриарх Даниил инсигниите на митрополитското му достойнство - жезъл, митра, омофор, епитрахил, архиепископска мунтия, нагръдният кръст и енголпието и той заста-

на пред Бога и пред своето паство като скромен монах.

След това започна тържественото му облича-

не в патриаршеските архиепископски одежания и възлагането на патриаршеските му инсигнии, като неговите събратя митрополити от Светия Синод по старшинство донасяха от светия Олтар. Последна на върха главата на Негово Светейшество бе възложена патриаршеската бяла епанокалимавка.

Последва произнасянето на специалните молитви от най-старшият член на Светия Синод - митрополита на САЩ, Канада и Австралия Йосиф, и на Негово Светейшество патриарх Даниил.

Светейшият патриарх Даниил осени с патриаршеското си благословение народа, като се обръщаше в четирите посоки и при възгласи „Достоен!“ пое в ръцете си патриаршеския жезъл, положен върху специално донесените за събитие мощи на свети патриарх Евтимий Търновски.

Последва Молебното последование по интронизацията на новоизбрания Български патриарх, по

време на което двамата най-старши митрополити отведоха Светейшият Български патриарх към Патриаршеския трон. Преди

на Светия Синод, като каза: „Патриаршеското служение е необичайно трудно и отговорно. По думите на свети апостол Павел „никой се сам не сдобива с тая почест, освен оня, който е призван от Бога“ (Евр. 5:4). Той ще иска отчет от всички нас как сме употребили дадените ни от Него таланти. „Имайки в себе си словото на живота... със страх и трепет вършете Вашето служение, защото Бог е Който прави... да действувате според благата Му воля“ (Филип. 2:16, 12, 13) и „близо е Господ към всички, които Го призовават“ (Пс. 144:18). И така, смирил се „под крепката ръка Божия“ (1 Петр. 5:6) и уповавайки се на щедрата помощ на Вседържителя, Вие ще можете достойно да изпълнявате това велико служение -

да се възкачи на него и да заеме мястото си на славния престол на предстоятелите на Българската самостоятелна православна църква, патриарх Даниил се поклони и помоли пред мощите на стожерите на Православиято по българските земи - св. Патриарх Евтимий Търновски, св. Иоан Рилски Чудотворец и честната глава на св. Климент Охридски.

Трикратно Патриарх Даниил бе поставян на патриаршеския престол от Високопреосвещените митрополити, двама по двама по реда на старшинството им, и трикратно се изправа и сяда отново при многократни възгласи: „Достоин! Достоин! Достоин!“.

След като зае Патриаршеския си престол, от името на Светия Синод на БПЦ-БП към новия предстоятел се обрна с напъствено слово Негово Високопреосвещенство на САЩ, Канада и Австралия митрополит Йосиф, като старши митрополит

те, като ги утвърждавате „във всяко слово и добро дело“ (2 Сол. 2:17) и призовавате да устройват живота си върху твърдата основа на Православиято и ценностите, които то изповядва. Не слава и почести - те са бързопреходни - и, разбира се, не отиди и покой Ви очакват занаяпред, но всекидневното напрежение на силите, концентрация на волята и чувствата, сърдечна болка и безпокойство за тези наши съвременници, които още блуждаят по своите си пътища и както слепец, ходят пипнешком в тъмнина (вж. Второз. 28:19), тези, които още не са се обърнали към Бога и не са намерили покой за душите си. А такива са хиляди и хиляди, и всички сме наше паство и наша грижа даже и в тези случаи, когато те самите не

считат за паство. Ние сме отговорни и за тях, защото Бог „иска да се спасят всички човечи и да достигнат до познание на истината“ (1 Тим. 2:4). Носейки със смире-

ние кръста на Първостелителското служение в това сложно време на конфликти и разделения, Вие трябва с „вяра, любов, търпение и кротост“ (1 Тим. 6:11) да наставлявате народа ни, като го призовавате да „се отклонява от зло и прави добро; да търси мир и да следва подир него“ (Пс. 33:15).

От висотата на Патриаршеския си престол Светейшият патриарх Даниил произнесе Тронното си слово, след което застанал пред Царските двери, благослови със Светия Кръст църковното изпълнение. В словото си той каза: „Вярвам, че Господ, Който гледа на сърце и знае, че не съм се стремил към тази длъжност, като ме избра за това служение, Той ще ми бъде и помощник, защото Господ „възлага бреме, но и спасява“ (Пс. 67: 20) и защото Сам ни е казал, че без Него не можем да вършим нищо (Йоан 15:5), но и че е с нас „през всички дни до свършека на света“ (Мат. 28: 20). В днешното объркано от умножаване на греховете ни време всички ние имаме нужда от живо и ясно свидетелство за Божието присъствие, милосърдие и любов към нас. Това ни задължава в предстоящото ни служение да бъдем подкрепяни във вярата и живота по Бога на повереното ни духовно паство, в отстояване чистотата на Христовите вяра и благочестие, в насърчение по пътя към спасението. Затова, по наставлението на Апостола на народите, стремим се да се представя пред Бога „безукорен работник, който върно преподава словото на истината“ (2 Тим. 2: 15), „с голямо постоян-

ство в скърби, в нужди, в утеснение, (...) в скитания, в трудове, в бедния, в пости, с чистота, със знание, с дълготърпение, с благод, с Дух Светий, с нелицемерна любов, (...) при чест и безчестие, при укори и похвали“, за да бъде „сърцето ни разширено“ (срв 2 Кор. 6: 4-11) за всички чедра на Българската ни православна църква ще продължи да бъде първостепенна задача за мен в личен план. Просветата в Православната вяра и благочестие ще бъде основна грижа в митрополитското ми служение в славната Софийска епархия, чийто престолен град носи името и е под покрива на Божията Премъдрост, и чийто епископски престол е прославен още от апостолско време, включително чрез служението на св. свмчк. Климент Римски и на много още знайни и незнайни светители през вековете. Следвайки примера на моите предшественици от най-ново време, приснопамятните Български патриарси Неофит, Максим и Кирил, ще се старая единството в Христа и братолюбното служение със събратята архиепископи на Св. Синод, в дух на взаимно уважение и подкрепа при общата грижа за духовното ни паство да бъдат ръководните принципи в съвместното ни служение като предстоятел на Православната ни църква и Св. Синод, за да се слави „Бог чрез Господа в Духа Свети - Отец и Син и Дух Свети“ (34 Апостолско правило)“.

Приветствия към новоинтронизираната Светейшият Български патриарх Даниил отправиха Негово Светейшество Вселенският патриарх Вартоломей и държавният глава Румен Радев.

След тържествената интронизация на стълбището на ПККСП „Св. Александър Невски“ Негово Светейшество па-

„да пасете църквата на Господа и Бога, която Той си придоби със Своята кръв“ (Деян. 20:28) със старание и отговорност, с грижа за нравственото просвещение на пасоми-

ство в скърби, в нужди, в утеснение, (...) в скитания, в трудове, в бедния, в пости, с чистота, със знание, с дълготърпение, с благод, с Дух Светий, с нелицемерна любов, (...) триарх Даниил и всички участници в тържеството се подредиха за паметна снимка.

Текст: Александра Карамихалева
Снимки: Ангел Карагаков

Текст: Александра Карамихалева
Снимки: Ангел Карагаков

По следите на индианските цивилизации - Мексико и Гватемала

продължава от страница 1

Стенописът, направен по инициатива на Карлос Обрегон Сантасилия (Carlos Obregón Santacilia), един от най-изявените мексикански архитекти, първоначално е бил поставен в Hotel del Prado. Но голямото земетресение през 1985 г. нанася сериозни повреди на хотелската сграда и през 1986 г. стенописът е изваден от там, за да бъде поставен на сегашното му място. Размерите му са 15,6 м x 4,7 м, а площта – повече от 73 квадратни метра. На него художникът изобразява сам себе си като дете, което се разхожда из парка, заобиколено от стотина емблематични герои от 4-вековната история на Мексико (стенописът е създаден през 1947 г.). В центъра на композицията е странният Череп Garbancera (Calavera Garbancera), творение на известния художник и карикатурист José Guadalupe Posada (Хосе Гуадалупе Посада). Ривера представя черепа като женска фигура, наречена La Catrina. С лявата си ръка тя е хванала своя първосъздател Хосе Посада, а с дясната – момчето Диего Ривера. Зад Диего е Фрида Кало, която държи в ръката си кръглият символ на ин и ян, а до нея – кубинският политик, журналист и философ Хосе Марти. Лявата част на стенописа представя герои от събития, които са били доминиращи в историята на Мексико – конкиста, колонизация, независимост, империализъм. Там могат да се видят Ернан Кортес, император Максимилиан и съпругата му Карлота, президента Бенито Хуарес и много други. В дясната част са представени водачите на селски движения, народни борби и революции. Там е и споменаваният в този пътепис революционер Емилиано Сапата.

В музея са показани и други стенописи на Ривера, творчески моменти от неговия живот, а също и стенописи в работен вид – до един от тях е застанала Фрида. Но ще се спра и на стенописи на другите двама от голямата тройка, които са изложени тук.

Ще започна с фрагмент от стенописа на

Хосе Клементе Ороско El Hidalgo Incendiario, което може да се преведе като „Запалителния идалго“. Той е направен през 1937 г. и краси стълбището на двореца на правителството на щата Халиско (Jalisco) в град Гуадалахара (Guadalajara). Както вече споменах, Ороско е с комунистически убеждения и те прозират в

Фрагмент от стенописа на Хосе Клементе Ороско El Hidalgo Incendiario

Tormento de Cuauhtémoc, стенопис от Давид Алфаро Сикејрос

Репродукция на стенопис от църквата San Miguel Arcángel в Мексико Сити

– недвусмислен символ за пламъка на бунта. Следващият стенопис, снимка от който показвам, е на Давид Алфаро Сикејрос. Той се нарича Tormento de Cuauhtémoc (Мъчението на Куаутемок) и е посветен, както и един от стенописите в Palacio de Bellas Artes, на Куаутемок, последния владетел на империята на ацтеките. Произведението е направено през 1950 г. и 1951 г. и пресъздава действителен исторически момент след падането на Теночтитлан и пленяването на последния император. Недоволен от съкровищата, които вече е намерил, Ернан Кортес заповядва да бъде запален огън под краката на Куаутемок (легналия мъж на преден план), за да изтръгне от него признания за други предполагаеми съкровища.

Показвам снимката и на репродукция от стенопис на неизвестен автор, изрисуван на стена в храма „Свети Архангел Михаил“ (San Miguel Arcángel) в Мексико Сити.

ника, но може би този експонат е призван да ни убеди, че стенописите в Мексико имат стара традиция.

Накрая вниманието ми е привлечено от много красива писана ракла, чийто създател е неизвестен. Не е посочено и времето, когато е изработена. Не зная защо е изложена точно тук, но може би картината, изрисувана върху нея, събужда представа за стенопис.

Излизам от Музея на стенописите и се връщам към Iglesia de San Hipólito y San Casiano, защото бях забелязал, че зад нея има още една църковна сграда. Оказа се, че част от нея е отворена и в нея се помещава Националната лига на Свети Юда Тадей (Liga Nacional de San Judas Tadeo). Признавам, че не зная нищо за този светец, но се оказва, че той е един от популярните сред верните католици, покровител на „трудните каузи“ и е този, към който те се обръщат, за да измолят помощ и подкрепа при разрешаване на сложните си проблеми. Влизам и оставам за кратко, защото в момента има служба.

Връщам се по познатия ми вече път по Avenida Hidalgo, но отново има какво да се види. От едната ми страна е Teatro Hidalgo Ignacio

– недвусмислен символ за пламъка на бунта.

Следващият стенопис, снимка от който показвам, е на Давид Алфаро Сикејрос. Той се нарича Tormento de Cuauhtémoc (Мъчението на Куаутемок) и е посветен, както и един от стенописите в Palacio de Bellas Artes, на Куаутемок, последния владетел на империята на ацтеките. Произведението е направено през 1950 г. и 1951 г. и пресъздава действителен исторически момент след падането на Теночтитлан и пленяването на последния император. Недоволен от съкровищата, които вече е намерил, Ернан Кортес заповядва да бъде запален огън под краката на Куаутемок (легналия мъж на преден план), за да изтръгне от него признания за други предполагаеми съкровища.

Показвам снимката и на репродукция от стенопис на неизвестен автор, изрисуван на стена в храма „Свети Архангел Михаил“ (San Miguel Arcángel) в Мексико Сити.

ника, но може би този експонат е призван да ни убеди, че стенописите в Мексико имат стара традиция.

Излизам от Музея на стенописите и се връщам към Iglesia de San Hipólito y San Casiano, защото бях забелязал, че зад нея има още една църковна сграда. Оказа се, че част от нея е отворена и в нея се помещава Националната лига на Свети Юда Тадей (Liga Nacional de San Judas Tadeo). Признавам, че не зная нищо за този светец, но се оказва, че той е един от популярните сред верните католици, покровител на „трудните каузи“ и е този, към който те се обръщат, за да измолят помощ и подкрепа при разрешаване на сложните си проблеми. Влизам и оставам за кратко, защото в момента има служба.

Връщам се по познатия ми вече път по Avenida Hidalgo, но отново има какво да се види. От едната ми страна е Teatro Hidalgo Ignacio

Северната фасада на Palacio de Bellas Artes

В храма, посветен на Свети Йога Тагеј

ITZCOATL

NEZAHUALCOYOTL

TOTOQUIHUATZIN

предколумбовата епоха. Произлиза от ацтекската народност аколва. В съюз с другите два града Теночтитлан и Тлакопан той е вторият от основателите на Ацтекската империя.

Най-вдясно, на по-малката стена, е Totoquihuatzin (? – 1469), тлаоани на етническата държава Тлакопан, управлявал от 1430 г. до 1469 г., третият от основателите на Ацтекската империя.

Това е още един пример в подкрепа на впечатлението ми, че съвременната държава не е забравила основата, на която е стъпила – племената на олмеки, толтеки, сапотеки, мишеки, тотонаки, тараскани, май, ацтеки,... Това се вижда и чувства на всяка крачка, навсякъде из цялата страна. Тук, в Мексико Сити, испанските конкистадори заварват великата цивилизация на ацтеките и тяхната богата столица Теночтитлан, управлявана от смели и мъдри императори-войни.

продължава в четвъртък

Фрида Кало (голу вдясно) в един от политическите стенописи на Ривера

Рақлата